

Osmnáctá mezinárodní konference zástupců filozofických a sociologických časopisů socialistických zemí

V pořadí již osmnáctá konference zástupců filozofických a sociologických časopisů socialistických zemí se po dvouleté přestávce konala v říjnu 1985 v Budapešti v prostorách Vysoké školy politické při ÚV MSDS.

Zúčastnili se jí delegáti z Bulharské lidové republiky, Československé socialistické republiky, Maďarské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Rumunské socialistické republiky, Svazu sovětských socialistických republik a tentokrát poprvé také zástupci filozofického i sociologického časopisu z Vietnamské socialistické republiky.

Program měl dvě části: teoretickou a praktickou. Teoretická diskuse byla orientována k následujícím problémům:

1. socialismus jako teorie a reálná praxe; různé formy vlastnictví za socialismu, dialektika vlastnictví a moci; socialismus jako celostný sociální organismus, jeho kvalitativní proměny;
2. rozvitý socialismus a jeho úloha v historickém procesu;
3. cesty a prostředky řešení aktuálních problémů budování socialismu v zemích socialistického společenství, zejména v těch, které neprošly kapitalistickým stadiem rozvoje;
4. rozpory za socialismu, jejich analýza z hlediska dialektiky obsahu a formy;
5. dílo G. Lukáče (v r. 1985 uplynulo 100 let od jeho narození).

Teoretická diskuse byla velmi plodná, neformální, často i rozporná, vedená v duchu kritiky a sebekritiky. Na její závěr bylo vysloveno určité memento na adresu filozofického bádání, které ne zcela dostatečně reaguje na potřeby společenské praxe.

Praktická část konference byla věnována schůzce zástupců sociologických časopisů, kteří se vzájemně informovali o své práci a záměrech i o přípravách na XI. světový sociologický kongres v r. 1986. V této části byly mezi jednotlivými redakcemi dohodnuty i konkrétní formy spolupráce v oblasti recenzí, přetiskování statí a informací.

V závěrečném komuniké bylo doporučeno zajistit prostřednictvím akademií věd přiměřený status tomuto pravidelnému setkání zástupců časopisů, organizovat společné mezinárodní diskuse u kulatého stolu a pokusit se o vydávání filozofických a sociologických ročenek.

Hostitelská strana věnovala organizaci konference velkou pozornost, účastníky přivítal zástupce ředitele Ústavu filozofie maďarské akademie věd Denesz Zoltan a rektor Vysoké školy politické při ÚV MSDS Jozsef Szabó. Jednání se zúčastnili i další pracovníci maďarské společenskovední fronty.

Příští konference se bude konat v r. 1987 v Polsku, její teoretické téma bude orientováno k otázkám míru a mírového soužití.

Eva Bártová

Sociologové k otázkám rozvoje města a venkova

Většinu účastníků semináře *Aktuální sociologické otázky rozvoje venkova a města*, konaného ve dnech 22.–24. května 1985 v Kosové Hoře, jistě překvapilo, že seminář byl první společnou akcí sekcí sociologie venkova a sociologie města v historii Československé sociologické společnosti. Počet účastníků i sám průběh jednání potvrdily užitečnost společného setkání; snahou organizátorů je v podobných setkáních pokračovat.

Program byl zahájen vstupními referáty představitelů obou sekcí. A. Slepíčka (Ústav pro filozofii a sociologii ČSAV, Praha) se v příspěvku *Sociální a územní aspekty vztahu města a venkova – současnost a perspektivy* věnoval problematice nejprve na globální úrovni – z hlediska odlišného řešení tohoto problému v zemích s rozdílným společenským zřízením. Připomněl zkušenosti s řešením této otázky v socialistických zemích, zejména v SSSR, NDR a MLR. Poté jednal o situaci československého venkova (přičemž upozornil na nejasnost pojmů venkov, vesnice a definice venkovského obyvatelstva) z hlediska dosažených změn ve výrobních vztazích, dělbě práce, způsobu života, změn životních podmínek, sociální struktury atd. V závěru poukázal na změnu funkcí venkova a zemědělství v naší společnosti.

Druhý vstupní referát na téma *Stírání rozdílů mezi městem a venkovem – sou-*